

Mt. 9,35-10,15 – Onze missie

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

“In alle bescheidenheid mogen we delen van wat we in Christus vinden; daartoe worden we geroepen; daartoe worden we gezonden.” Deze zinnen vormden het einde van m’n preek van vorige week. Zending, missie. Daar ging het vorige week over; daar gaat het vandaag over en daar zal het nog een paar weken over gaan. Zending en missie. Ik stel me voor dat u en jij van die woorden (zending, missie) vast wat ongemakkelijk in de stoel gaan schuiven. Moeten we langs de deuren gaan – zoals de Jehova’s getuigen doen? Moeten we dagelijks een stand bemensen hier op de Hesseplaats, zoals ik andere christenen zie doen? Is dat onze missie? Ongemakkelijk ...

Toch bedacht ik naar aanleiding van wat we vandaag hoorden om volgend seizoen een cursus “Missionaire specialisatie” aan te gaan bieden, hier in Open Hof. Dat idee is ook ingegeven door de richting die Jezus’ missie hier in Mt. 10 nog heeft. Jezus richt zich eerst “naar binnen”, zagezegd. Op zijn eigen groep. Aan het eind van het Matteüs-Evangelie zal blijken dat die missie wel degelijk op de hele wereld, op alle mensen gericht is. Maar het is mi. begrijpelijk dat Jezus zijn leerlingen eerst naar de eigen groep stuurt. Als ik wat hier gebeurt naar de situatie van de kerk vertaal – het zou immers vreemd zijn om andere mensen te gaan betrekken bij de missie van Jezus, als we eigenlijk zelf weinig tot geen idee hebben waar die missie over gaat ...

Hoewel – ook voor ik zelf gelijk in de organisatie-modus schiet en een cursus optuig – er gaat nog een stap daaraan vooraf. Namelijk het gebed. “Vraag dus de eigenaar van de oogst of hij arbeiders wil sturen om de oogst binnen te halen,” hoorden we (Mt. 9,38). ‘De eigenaar van de oogst’ is natuurlijk God. Jezus laat zien dat het gebed voorop gaat, ook voor Hij zijn eigen leerlingen op weg stuurt. Want iets vragen aan God noemen we ook wel bidden.

Hoewel juist dat ‘vragen’ afleidt van wat bidden eigenlijk is. Bidden is geen boodschappenlijstje bij God indienen. (Voor het volgende leen ik, met zijn toestemming, de woorden van één van de collega’s met wie we elke dinsdag samenzitten om de teksten van de aankomende zondag te bespreken – Bert Davelaar). Jezus heeft zijn leerlingen – wanneer Hij ze het Onze Vader leert - geleerd dat ... bidden gaat om de Naam, het Rijk en de Wil van de Vader (Mt. 6,9-13). Bidden is niet God informeren over ónze plannen en óns programma, maar het is het be- en betrokken worden in Gods plannen en Gods programma. Betrokken worden bij wat leeft in het hart van de HEER.

Wat leeft in het hart van de HEER is in dit stuk zonneklaar. In de Groot Nieuws Bijbel vond ik (nu eens) een treffend tussenkopje. Daar staat (boven Mt. 9,35-38): Jezus heeft hart voor de mensen. Als Jezus de menigte mensen ziet “voelt Hij medelijden met hen, omdat ze er uitgeput en hulpeloos uitzien, als schapen zonder herder.” ‘Medelijden voelen’ is eigenlijk nog wat zwak uitgedrukt. ‘Innerlijk bewogen’ komt dichterbij – maar dat is niet echt iets wat we dagelijks zeggen. Het werkwoord dat Matteüs hier gebruikt

betekent meer letterlijk iets van tot in je ingewanden geraakt worden. Ik denk (onwillekeurig) aan een liedje van Doe Maar (natuurlijk ook niet echt meer van deze tijd ...) – “ik voel me rot en ik ga kapot – liefde is een vreemde ziekte.” Dat liedje gaat over smoorverliefd zijn. En wie dat weleens geweest is, weet hoe dat inderdaad tot diep van binnen doorwerkt. Dát is ongeveer wat Matteüs probeert te beschrijven van wat het met Jezus doet als Hij de mensenmenigte ziet.¹

Ik realiseer me dus dat voor ik in de organisatie-modus schiet, het eerst op mijn bidden aankomt. Niet mijn programma gaat voorop, maar Gods programma. Gods missie. En God maakt die missie zichtbaar, brengt die helemaal menselijk dichtbij in Jezus. En Jezus laat hier in de praktijk zien: zonder biddend de betrokkenheid bij Vader, Zoon en heilige Geest te zoeken, wordt het niks.

Wat Jezus ook laat zien is dat die “innerlijke bewogenheid”, die diepe geraaktheid door mensen om je heen, de tweede pijler is van Gods missie. Ik leen nog een keer de woorden van mijn collega: “als je geen boodschap hebt *aan* mensen, heb je ook geen boodschap *voor* mensen.” Biddend die bewogenheid op het spoor komen – voor zover (nog) nodig – daaruit zou denk ik de eerste bijeenkomst van zo’n cursus Missionaire Specialisatie bestaan.

Hoe werkt die geraaktheid bij mij zelf? Iemand zei tegen mij dat ik soms wat somber overkom; ernstig. Misschien past dat ook niet helemaal goed bij dat ik weleens oproep dat er “gein” in ons spreken en handelen mag doorklinken. “Gein”, afgeleid van het Hebreeuwse woord voor “genade”. “Genade” en humor liggen dus kennelijk dicht bij elkaar. Iemand zei dat ik wat meer mag spreken met meer innerlijke vreugde. En dat zijn terechte opmerkingen. Want Jezus brengt ons, brengt mij, goed nieuws. “Verheugd u in de Heer, altijd” schrijft Paulus in één van brieven (Filip. 4:4). Waarom dan toch (soms, hoop ik ...) zo ernstig, zo somber? Dan heeft, denk ik, te maken met een geraaktheid door wat ik zie gebeuren in de wereld om mij heen; en zie gebeuren in mijzelf ...

Vorige week noemde ik het voorbeeld van echtparen die na vele jaren samen te zijn geweest, toch van elkaar gescheiden worden, omdat ze verschillende zorg-indicaties krijgen. Het systeem breekt in twee wat deze mensen samen hebben opgebouwd; wat God in hen heeft opgebouwd ... Maar dat systeem, dat bedenken wij met z’n allen. Als we vanmorgen horen over de mensenmenigte die in Jezus’ ogen er uitgeput en hulpeloos uitziet (de Naardense vertaalt: afgemat en opgejaagd) – dan ligt het voor de hand om hier dichtbij te denken aan al die mensen zich opgejaagd voelen. Soms door hun werkgevers die, corona-crisis of niet, dezelfde eisen blijven stellen als voorheen. En, als je werk hebt, wie zou durven tegen die eisen in te gaan? Voor hetzelfde geld krijg je ontslag, en wie wil dat in een tijd waarin de economische vooruitzichten zeer onzeker zijn? Maar die druk komt helemaal niet eens zo vaak meer van werkgevers af. Ik zie dat we veelal onze eigen slavendrijver geworden zijn. De eisen die mensen aan zichzelf stellen gaan veel verder dan wat van buiten op je af komt. De geloofsovertuiging die immers het hardst verkondigd wordt is: jij moet iets van je leven maken, een ander doet het niet voor je.

Mij gaat het aan het hart, wanneer ik zie hoe mensen vermorzeld worden. Wie kent er niet iemand die burnout gegaan is? Of heeft het zelf ervaren; zit er middenin? “Ja,” wordt er wel tegen mij gezegd, “dat komt omdat mensen tegenwoordig nergens meer tegen kunnen; zwak zijn.” Zou het? Zou mijn oproep moeten zijn

om jezelf wat harder te maken? Sterker? We hadden het pas geleden bij GeloofsABC over de verschillende woorden die samen de “vrucht van de Geest” vormen. Eén van die woorden is “zachtmoedigheid”. “Daar kom je vandaag de dag niet ver mee,” zei iemand uit de groep. En wat betekent dat? Dat “zachtmoedigheid” niet meer van deze tijd is? Of zegt het iets over onze samenleving, wanneer “zachtmoedigheid” daarin geen plek meer heeft?

Mij gaat het temeer aan het hart, wanneer ik ook nu weer hoor uit Gods Woord, hoe Jezus ons de middelen in handen geeft om de ziekten en kwalen van onze tijd te genezen. Die genezing gaat dieper dan de oppervlakkige tekens van – zeg – genezing door handoplegging. Ik voel de behoefte niet om wondergenezingen uit te sluiten. Maar ze behoren niet tot het wezen, de kern, van Jezus’ missie. Het zijn slechts richtingaanwijzers naar de Weg waar het Jezus echt om te doen is. Het is niet toevallig zo dat we van Jezus geen handleiding handoplegging overgedragen hebben gekregen. Als Hij zijn leerlingen uitgebreide instructies geeft, in de Bergrede, wijst Jezus op de Weg van Gods Wetten, die échte diepgaande genezing brengen. Genezing van de diepe vervreemding die tussen mensen, soms zelfs tussen volken en culturen kan groeien (zie Mt. 5,21-24). Genezing van jaloezie, het willen hebben wat een ander heeft (Mt. 5,27-30). Genezing van een leven dat alleen nog maar draait om wat je kunt kopen, om wat je nu weer voor exclusiefs zult eten of aantrekken (Mt. 6,19-34). Onze missie gaat zogezegd dieper dan het uitdragen van christelijke waarden. Onze missie is: de ziekten en kwalen van onze tijd herkennen, en – met vallen en opstaan – de geneesmiddelen inzetten die Jezus ons aanreikt.

De Engelse voorganger J. John (hij heet in feite: Johannes zoon van Johannes) legt deze missie (met de nodige humor) in het volgende filmpje uit: <https://www.youtube.com/watch?v=L6TGxKvSqH8>.

Iemand uit de preek-voorbereidingsgroep vergeleek de Bergrede eens met Jezus die als Arts zijn leerlingen de geneeskunst leert. De geneeskunst voor de aandoeningen waaraan Hij ziet dat mensen te gronde gaan. Ik zie voor me dat een Missionaire Specialisatie gaat over het samen ontdekken hoe Jezus een diagnose stelt. En welke middelen Hij aanreikt om genezing te brengen. (Zo hebben we bv. weleens een avond gehad over de kracht van vergeving; maar ik denk ook aan iets als de Marriage Course, die mensen helpt te investeren in relaties). Want we zien ook in de zending van de twaalf leerlingen in Matteüs 10, dat Jezus niet uitgebreid aan ze vertelt wat ze moeten zéggén, maar wat ze moeten doen. Allergie tegen een missie die alleen maar bestaat uit woorden (het uitdragen van dogma’s) is om die reden terecht. Alleen moet dat niet doorwerken in het vergeten of bewust laten liggen van dat wij christenen wel degelijk de wereld in gestuurd worden om, vanuit onze betrokkenheid in Christus, genezing te brengen. Nu nog in stukjes en beetjes, en ooit volkomen – als de tijd voor de hele oogst daar is.

Ik sluit daarom graag af met woorden – ten derden male aangereikt door mijn collega – van Adriaan Roland Holst:

“Ik zal de halmen niet meer zien / noch binden ooit de volle schoven, maar doe mij in den oogst geloven / waarvoor ik dien ...”

Amen

ⁱ Een belangrijk punt waar me helaas de ruimte voor ontbreekt om dat in de preek zelf uit te werken is dat deze bewogenheid, dit diep geraakt zijn, het fundament vormt van Jezus' macht – of liever: gezag. Want zie Mt. 7,29 – waar de NBV '*exousia*' inderdaad vertaalt met 'gezag'. De menigte geeft dan blijk diep onder de indruk te zijn van Jezus' spreken, omdat Hij hen toespreekt met gezag. Dat gezag komt in zekere zin niet van boven, het komt voort uit het gegeven dat mensen merken hoe diepbewogen Jezus met hen is. Alleen wanneer we delen in die diepe bewogenheid, delen we ook in dit gezag. Zonder die diepe bewogenheid verwordt wat Jezus ons geeft inderdaad tot 'macht'; een macht die zinloos is en door Jezus zelf veroordeeld wordt – zie Mt. 7,21-23.